

IV

(Jiné akty)

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ PROSTOR

SMÍŠENÝ VÝBOR EHP

ROZHODNUTÍ KONTROLNÍHO ÚŘADU ESVO

č. 191/08/KOL

ze dne 17. března 2008

o neplacených pracovních silách v oblasti výzkumu a vývoje (Norsko)

KONTROLNÍ ÚŘAD ESVO⁽¹⁾,s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru⁽²⁾,
a zejména na články 61 až 63 a protokol 26 této dohody,s ohledem na Dohodu mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního
úřadu a Soudního dvora⁽³⁾, a zejména na článek 24 této
dohody,s ohledem na čl. 1 odst. 2 a 3 části I a čl. 4 odst. 4, článek 6
a čl. 7 odst. 4 části II protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu
a Soudním dvoru,s ohledem na pokyny úřadu ke státní podpoře⁽⁴⁾ pro použití
a výklad článků 61 a 62 Dohody o EHP, a zejména na část
týkající se podpory výzkumu, vývoje a inovací,s ohledem na rozhodnutí úřadu č. 59/06/KOL ze dne 8. března
2006 o zahájení formálního vyšetřovacího řízení podle čl. 1
odst. 2 části I a článku 6 části II protokolu 3 Dohody
o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru,⁽¹⁾ Dále jen „úřad“.⁽²⁾ Dále jen „Dohoda o EHP“.⁽³⁾ Dále jen „Dohoda o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru“.⁽⁴⁾ Procesní a hmotná pravidla v oblasti státní podpory – Pokyny pro
použití a výklad článků 61 a 62 Dohody o EHP a článku 1 části
I protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru, které
úřad přijal a vydal dne 19. ledna 1994, zveřejněné v Úř. věst. L 231,
3.9.1994, s. 1 a dodatku EHP č. 32, 3.9.1994, s. 1. Pokyny byly
naposledy pozměněny rozhodnutím úřadu č. 154/07/KOL ze dne
3. května 2007. Dále jen „pokyny ke státní podpoře“.poté, co vyzval zúčastněné strany k podání připomínek
v souladu s výše uvedenými ustanoveními⁽⁵⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

I. SKUTEČNOSTI

1. POSTUP

Dopisem mise Norska při Evropské unii ze dne 14. října 2005,
jehož součástí byl dopis norského ministerstva obchodu
a průmyslu ze dne 5. října 2005, které byly obdrženy
a zaevidovány úřadem dne 17. října 2005 (případ č. 346675),
oznámily norské orgány podle čl. 1 odst. 3 části I protokolu 3
Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru návrh nového
režimu státní podpory pro neplacené pracovní síly při výkonu
činností v oblasti výzkumu a vývoje. Na navrhovaný režim se
dále odkazuje jako na „režim podpory pro neplacené pracovní
síly ve výzkumu a vývoji“.

Dopisem ze dne 8. března 2006 (případ č. 364666) a po
výměně různé korespondence⁽⁶⁾ úřad norské orgány infor-
moval, že se s ohledem na režim podpory pro neplacené
pracovní síly ve výzkumu a vývoji rozhodl zahájit řízení
podle článku 6 části II protokolu 3 Dohody o Kontrolním
úřadu a Soudním dvoru a vyzval je, aby předložily své připo-
mínky k tomuto rozhodnutí.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 258, 26.10.2006, s. 28 a dodatek EHP č. 53,
26.10.2006.⁽⁶⁾ Pokud jde o podrobnější informace o korespondenci, odkazuje se na
rozhodnutí č. 59/06/KOL o zahájení formálního vyšetřovacího
řízení, jehož shrnutí je zveřejněno v Úř. věst. C 258, 26.10.2006,
s. 28 a dodatku EHP č. 53, 26.10.2006. Úplné znění rozhodnutí je
zveřejněno na internetových stránkách úřadu na adrese:
www.eftasurv.int

Dopisem mise Norska při Evropské unii ze dne 19. dubna 2006, jehož součástí byly dopisy ministerstva státní správy a reformy a ministerstva obchodu a průmyslu ze dne 11., resp. 7. dubna 2006, předložily norské orgány své připomínky. Úřad dopis obdržel a zaevidoval dne 20. dubna 2006 (případ č. 370829).

Rozhodnutí č. 59/06/KOL o zahájení formálního vyšetřovacího řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* a dodatku EHP⁽⁷⁾. Úřad zúčastněné strany vyzval, aby předložily připomínky. Úřad neobdržel žádné připomínky zúčastněných stran.

Dopisem předaným elektronicky dne 15. února 2008 ministerstvem státní správy a reformy (případ č. 465311) norské orgány konsolidovaly informace předané na základě neformálních kontaktů prostřednictvím telefonických rozhovorů a elektronické pošty v průběhu roku 2007 a ledna 2008.

2. POPIS NAVRHOVANÉHO OPATŘENÍ

2.1 CÍL, PRÁVNÍ ZÁKLAD A FUNGOVÁNÍ REŽIMU PODPORY PRO NEPLACENÉ PRACOVNÍ SÍLY VE VÝZKUMU A VÝVOJI

Cíl

Podle přípravných legislativních prací se zdá, že celkovým cílem režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji je stimulovat zvýšení investic do výzkumu a vývoje prováděného malými společnostmi, jakými jsou například podnikatelé – fyzické osoby a obchodní společnosti s jedním společníkem⁽⁸⁾. Konkrétněji, cílem nového režimu je stimulovat úsilí jednotlivců ve společnostech zaměřených na výzkum a vývoj, které jsou v počáteční fázi často závislé na zdrojích pracovních sil, jež nelze zaplatit. Norské orgány pokládají společnosti zaměřené na výzkum a vývoj za důležité pro vytváření hodnoty odvozené z výzkumu, jakož i pro inovace.

Norské orgány podrobněji vysvětlily, že zavedení režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji bylo podníceno skutečností, že podle stávajícího „režimu Skattefunn“⁽⁹⁾ není možné podporovat neplacené pracovní síly při výkonu činností v oblasti výzkumu a vývoje prováděného

podnikateli a obchodními společnostmi s jedním společníkem kvůli skutečnosti, že režim Skattefunn představuje režim daňových odpočtů⁽¹⁰⁾. V tomto ohledu orgány objasnily, že v rámci režimu Skattefunn je podpora poskytována činnostem ve výzkumu a vývoji v podobě daňového odpočtu (nebo daňového dobropisu), kdy je určitá částka odpovídající danému procentu způsobilých nákladů odečtena od částky, kterou má společnost zaplatit jako daň. Norské orgány se však domnívaly, že není v souladu s obecnými daňovými právními předpisy odečíst od částky, jež má být zaplacená jako daň, určitou částku, která není založena na skutečných způsobilých nákladech, nýbrž na neplacené pracovní síle, tj. „nákladech“, které nevznikly v tom smyslu, že nebyl vyplacen žádný plat a v účetnictví podniku není nic vykázáno. Na tomto základě se usuzovalo, že náklady na neplacené pracovní síly nelze v rámci režimu Skattefunn považovat za způsobilé náklady.

V této souvislosti norské orgány navrhly vytvořit režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji, podle něhož má být finanční podpora poskytována neplaceným pracovním silám vykonávajícím činnosti v oblasti výzkumu a vývoje ve formě grantů, které jsou osvobozeny od daně. Norské orgány považují režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji za úpravu nebo doplněk stávajícího režimu Skattefunn.

V oznámení norské orgány rovněž objasnily, že mnoho společností má projekty, které byly schváleny v rámci režimu Skattefunn, s ohledem na něž však nemohly následně využít daňového odpočtu (nebo musely vrátit částku odpovídající příznámu daňovému odpočtu) kvůli skutečnosti, že se na projektech podílely neplacené pracovní síly. Norské orgány se proto rozhodly zavést „režim náhrad“ za účelem odškodnění společností za finanční ztráty, které byly způsobeny jejich projektům v oblasti výzkumu a vývoje v období 2002–2004 v důsledku skutečnosti, že se na neplacené pracovní síly nemohl režim Skattefunn vztahovat⁽¹¹⁾. V rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení s ohledem na režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji úřad zastával názor, že podpora poskytnutá podnikům v rámci režimu náhrad je způsobilá jako podpora *de minimis* podle „nařízení o podpoře *de minimis*“⁽¹²⁾. Režim náhrad nebyl součástí formálního vyšetřovacího řízení.

⁽⁷⁾ Údaje o zveřejnění jsou uvedeny v poznámce pod čarou č. 6.

⁽⁸⁾ Oddíl 3.9 St. prp. nr. 65 (2004–2005).

⁽⁹⁾ Režim Skattefunn schválil úřad v rozhodnutí č. 171/02/KOL ze dne 25. září 2002 a změny režimu Skattefunn úřad schválil v rozhodnutí č. 16/03/KOL ze dne 5. února 2003.

⁽¹⁰⁾ Výrazy použité norskými orgány pro uvedené formy společností jsou „gründerselskaper“ a „enkeltpersonforetak“.

⁽¹¹⁾ Dne 2. července 2006 norské orgány přijaly královský výnos č. 123 o zavedení režimu náhrad „Forskrift om kompensasjon for ulønnet arbeidsinnsats i Skattefunn-godkjente forsknings- og utviklingsprosjekter for inntektsårene 2002, 2003 og 2004“. Viz rovněž popis v oddíle 3.9 St. prp. nr. 65 (2004–2005).

⁽¹²⁾ Nařízení Komise (ES) č. 69/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článku 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis* (Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 30), které bylo začleněno do bodu 1 písm. e) přílohy XV Dohody o EHP.

Právní základ

V původním návrhu rozpočtu norské vlády pro norský parlament⁽¹³⁾, jež byl schválen v doporučení parlamentního výboru parlamentu⁽¹⁴⁾, vláda navrhla vyčlenit na režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji a na režim náhrad celkem 70 milionů NOK⁽¹⁵⁾. Do rozhodnutí úřadu nebyly v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji vyplaceny žádné finanční prostředky, norské orgány však objasnily, že roční rozpočet režimu má být podle očekávání nejvýše přibližně 50 milionů NOK⁽¹⁶⁾.

Současně s přijetím původního rozpočtu pro režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji norský parlament přijal dne 17. června 2005 návrh na změnu norského zákona o zdanění majetku a příjmu zavedením ustanovení o daňovém zacházení a stropech s ohledem na finanční prostředky, jež mají být poskytnuty v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji (dále jen „daňový zákon pro režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji“)⁽¹⁷⁾.

Kromě schválení rozpočtu a daňového zákona pro režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji vydalo norské ministerstvo obchodu a průmyslu předlohu pokynů k provádění režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji (dále jen „pokyny k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji“)⁽¹⁸⁾. Předloha pokynů stanoví, že subjektem zodpovědným za spravování a provádění režimu bude „Norges forskningsråd“ (Norská rada pro výzkum).

Fungování režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji – způsobilé projekty

Podle pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji se zdá, že způsobilé projekty musí zahrnovat

⁽¹³⁾ Oddíl 3.9 St. prp. nr. 65 (2004–2005), kapitola 928, bod 71.

⁽¹⁴⁾ Oddíl 10.1.1.2 Innst. S. nr. 240 (2004–2005), kapitola 928, bod 71.

⁽¹⁵⁾ Rozpočet parlament schválil dne 17. června 2005. V průběhu let 2006–2007 bylo v rámci režimu náhrad vyplaceno 35 milionů NOK.

⁽¹⁶⁾ Jedná se o odhad, není tudíž uveden v žádných právních textech.

⁽¹⁷⁾ Lov 2005-06-17 nr 74: Lov om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven). Návrh vlády pro parlament je uveden v oddíle 14.1 Ot. prp. nr. 92 (2004–2005) a vztahuje se k návrhu původního rozpočtu v St. prp. nr. 65 (2004–2005). Návrh byl podpořen v doporučení Finančního výboru v parlamentu, viz oddíl 15.1 Innst. O. nr. 125 (2004–2005).

⁽¹⁸⁾ Předloha pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji je správním pokynem, který byl vydán na základě interních předpisů o řízení finančních prostředků ve státě s názvem „Reglement for økonomistyring i staten“ a „Bestemmelser om økonomistyring i staten“.

činnosti v oblasti výzkumu a vývoje prováděné jednotlivci, kteří za svou práci nedostávají žádný plat ani jinou náhradu. Režim se nevztahuje na jednotlivce, kteří dostávají platbu z jiných veřejných zdrojů⁽¹⁹⁾.

Podle pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji jsou způsobilými projekty:

- i) projekty, které zahrnují plánovitý výzkum nebo kritické šetření zaměřené na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových výrobků, postupů nebo služeb nebo ke značnému zdokonalení stávajících výrobků, postupů nebo služeb. Zahrnují vytváření dílčích částí složitých systémů nezbytných pro takovýto výzkum, zejména pro obecné ověřování technologie, kromě prototypů, na něž se vztahuje možnost ii)⁽²⁰⁾, a
- ii) projekty, jejichž cílem je poskytování nových informací, poznatků nebo zkušeností, o nichž se předpokládá, že budou podnikem využity v souvislosti s vývojem nových nebo lepších výrobků, služeb nebo výrobních postupů. Podle režimu jsou mimoto způsobilými činnostmi rovněž činnosti, jsou-li výsledky aplikovaného výzkumu převedeny do plánu, projektu nebo návrhu nových zdokonalených výrobků, služeb nebo výrobních postupů, jakož i vývoje prvního prototypu nebo pilotního projektu, které nelze obchodně využít⁽²¹⁾.

Norské orgány uvedly, že tyto definice způsobilých projektů v oblasti výzkumu a vývoje jsou shodné s definicemi způsobilých projektů v oblasti výzkumu a vývoje v rámci stávajícího režimu Skattefunn. V praxi norské orgány odkazují na způsobilé projekty v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji jako na projekty, které splňují „kritéria režimu Skattefunn“ nebo které byly schváleny v rámci režimu Skattefunn⁽²²⁾.

⁽¹⁹⁾ Oddíl 6 části III.6.A ve standardním oznamovacím formuláři a oddíl 3 pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji.

⁽²⁰⁾ Oznámení odkazovalo na režim Skattefunn, avšak zmiňovalo výslovně pouze druh projektů uvedený v bodu ii) níže, nebylo proto zřejmé, zda jsou do oblasti působnosti režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji zahrnuty rovněž jiné druhy projektů. E-mailem ze dne 12. března 2008 (případ č. 469276) však norské orgány potvrdily, že režim zahrnuje rovněž druh výzkumu a vývoje popsaný v bodu i).

⁽²¹⁾ Oddíl 6 část I standardního oznamovacího formuláře a oddíl 3 pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji. Není však zahrnut běžný komerční vývoj výrobků, který nemá povahu výzkumu, například projekty, které mají trvalý charakter nebo zahrnují změnu postupů, aniž by byl nutný vývoj nových poznatků nebo využití stávajících poznatků novým způsobem, které mají organizační povahu nebo se skládají z šetření atd.

⁽²²⁾ Oddíl 3 pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji a oddíl IX daňového zákona pro režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji.

Jak bylo uvedeno výše, režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji bude spravovat a provádět Norská rada pro výzkum. Tento subjekt je rovněž sekretariátem a řídicím orgánem, který posuzuje, které projekty jsou způsobilé v rámci režimu Skattefunn⁽²³⁾. Norské orgány objasnily, že skutečnost, že způsobilé činnosti v oblasti výzkumu a vývoje jsou vymezeny stejně v rámci režimu Skattefunn i režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji a že řídicí orgán, který posuzuje, zda jsou projekty způsobilé, je v rámci obou režimů stejný, znamená, že pro účely provádění jsou oba režimy úzce koordinovány. V tomto ohledu záměrem je, aby žadatelé, kteří žádají o podporu pro způsobilé činnosti v oblasti výzkumu a vývoje, museli vyplnit pouze jeden formulář žádosti, v němž si žadatel může vybrat, zda je podpora požadována pro placené a/nebo neplacené pracovní síly při výkonu příslušných činností v oblasti výzkumu a vývoje⁽²⁴⁾. Finanční podpora, jež má být poskytnuta v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji, bude vzata v úvahu v případě, že žadatelé požadují podporu rovněž v rámci režimu Skattefunn a celková podpora bude podléhat maximální výši podpory v rámci posledně uvedeného režimu⁽²⁵⁾. Podle norských orgánů je jediným rozdílem mezi oběma režimy druh způsobilých nákladů (tj. placené pracovní síly oproti neplaceným pracovním silám) a forma, jakou je podpora poskytnuta (tj. daňový odpočet na rozdíl od grantu osvobozeného od daně).

Norské orgány mimoto uvedly, že aby byly projekty způsobilé v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly v oblasti výzkumu a vývoje, nesmí být zahájeny před podáním žádosti o podporu⁽²⁶⁾.

2.2 PŘÍJEMCI

V oznámení norské orgány objasnily, že režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji je otevřený všem daňovým poplatníkům s daňovou povinností v Norsku, včetně všech podniků bez ohledu na jejich velikost, odvětví a region⁽²⁷⁾. Režim mohou využít rovněž podniky, které se účastní společně projektu založeného na spolupráci⁽²⁸⁾.

Norské orgány vysvětlily, že důvodem toho, že režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji zahrnuje

⁽²³⁾ Oddíl 3.9 St. prp. nr. 65 (2004–2005), oddíl 14.1 Ot. prp. nr. 92 (2004–2005) a úvod pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji. Ačkoliv se „Innovasjon Norge“ dříve „Statens nærings- og distriktsutviklingsfond“ rovněž podílí na správě režimu Skattefunn, má pouze vedlejší úlohu.

⁽²⁴⁾ Oddíl 7 pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji.

⁽²⁵⁾ Viz oddíl 2.3 „Způsobilé náklady a míra podpory“.

⁽²⁶⁾ E-mail norských orgánů ze dne 12. března 2008 (případ č. 469275).

⁽²⁷⁾ Viz rovněž oddíl 3.9 St. prp. nr. 65 (2004–2005), v němž se uvádí, že režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji je určen obchodním společnostem s jedním společníkem, společností s ručením omezeným a ostatním formám společností.

⁽²⁸⁾ V tomto případě jsou náklady projektu účastníkům přiděleny v poměru k jejich míře účasti.

střední a velké podniky, bylo zachovat soulad s podmínkami režimu Skattefunn (který je dostupný všem podnikům bez ohledu na velikost). Norské orgány v této souvislosti uvedly, že „to je rovněž důvodem, proč ve vymezení příjemců režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji nejsou formálně diskriminovány větší podniky“ (zdůraznění přidáno)⁽²⁹⁾.

Norské orgány rovněž objasnily, že v praxi má být režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji zaměřen pouze na podnikatele – fyzické osoby a obchodní společnosti s jedním společníkem: „I když režim zahrnuje podniky všech velikostí, samotná povaha režimu (podpora pro neplacené pracovní síly) znamená, že motivační účinek bude nejvýznamnější u podnikatelů – fyzických osob a obchodních společností s jedním společníkem“⁽³⁰⁾. Ve stejném duchu orgány uvedly, že režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji je „...zaměřen především na nově zřízené podniky založené na technologiích, které nemohou vyplácet mzdu jednotlivcům vykonávajícím činnosti v oblasti výzkumu a vývoje“ a „jelikož režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji poskytuje podporu neplaceným pracovním silám provádějícím výzkum a vývoj, které za svou práci nedostávají žádný plat nebo jinou náhradu, režim nebude mít význam pro běžné střední a velké společnosti“⁽³¹⁾.

Na tomto základě norské orgány uvedly, že „společnosti s ročním obrátem nebo bilanční sumou roční rozvahy odpovídající definici ESA pro střední podniky v praxi podporu pro neplacené pracovní síly neobdrží“⁽³²⁾. Orgány dodaly, že „větší společnosti obvykle využívají k vykonávání skutečné činnosti v oblasti výzkumu a vývoje v rámci projektu Skattefunn zaměstnané a placené pracovníky v oblasti výzkumu a vývoje“ a „náklady na platy těchto zaměstnanců budou způsobilé pro vrácení daně v rámci režimu Skattefunn, tyto společnosti proto nemají potřebu ani základ, aby žádaly o subvence z režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji“⁽³³⁾.

Norské orgány rovněž uvedly, že vzhledem k tomu, že maximální výše podpory pro způsobilý projekt je stejná bez ohledu na to, zda je podpora poskytnuta výhradně v podobě daňového odpočtu v rámci režimu Skattefunn, nebo kombinace daňového odpočtu a grantu v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji, pro velké společnosti neexistuje žádná pobídka, aby získaly podporu z obou režimů.

V důsledku toho norské orgány dopisem ze dne 15. února 2008 (případ č. 465311) úřad informovaly, že „režim je formálně omezen na definici úřadu pro malé podniky a mikropodniky“.

⁽²⁹⁾ Dopis norských orgánů ze dne 10. ledna 2006 (případ č. 356994).

⁽³⁰⁾ Oddíl 8.1 části III.6.A standardního oznamovacího formuláře.

⁽³¹⁾ Viz poznámka pod čarou č. 29.

⁽³²⁾ Viz poznámka pod čarou č. 29.

⁽³³⁾ Viz poznámka pod čarou č. 29.

2.3 ZPŮSOBILÉ NÁKLADY A MÍRA PODPORY

Způsobilé náklady

Norské orgány oznámily, že v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji se způsobilé výdaje skládají z nákladů na neplacené pracovní síly ve vztahu k způsobilému projektu⁽³⁴⁾. Pokud jde o stanovení příslušné hodinové sazby (sazeb) za neplacenou práci, norské orgány objasnily, že vzhledem k tomu, že se formální kvalifikace jednotlivce neodráží vždy v jeho schopnosti provádět projekty v oblasti výzkumu a vývoje, je obtížné stanovit zvláštní sazby, které by odpovídaly příslušnému vzdělání, zkušenostem a oblasti práce. Proto bylo rozhodnuto používat pro výpočet podpory v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji jednu společnou hodinovou sazbu.

Hodinová sazba navrhovaná norskými orgány je založena na výpočtu 1,6 % nominálního ročního platu pracovníka v průmyslu za rok 2005 (348 300 NOK)⁽³⁵⁾, což vede k hodinové sazbě ve výši 557,28 NOK, která byla pro zjednodušení zaokrouhlena na 500 NOK. Hodinová sazba ve výši 500 NOK může podle celkového vývoje mezd podléhat úpravě ministerstva obchodu a průmyslu.

Metodika výpočtu hodinové sazby (jako 1,6 % nominálního ročního platu) byla vypracována Norskou radou pro výzkum. V této souvislosti norské orgány objasnily, že hodinová sazba za práci může být ve skutečnosti snadno zjištěna pouhým odkazem na průměrný roční plat (na základě statistických údajů) a průměrný počet odpracovaných hodin ročně. V zájmu zjednodušení poskytování podpory pro činnosti v oblasti výzkumu a vývoje však Norská rada pro výzkum chtěla jít dále. Vypracovala proto metodiku, podle níž hodinová sazba zahrnuje nejen i) samotné mzdové náklady, nýbrž rovněž ii) „ostatní provozní náklady“ vypočtené na zaměstnance a skládající se z a) sociálních nákladů spojených s platem (například příspěvky na důchodové a sociální pojištění atd.); b) nákladů na používání zařízení zaměstnancem (např. používání telefonu, počítače/zařízení informačních technologií, rozmnožovacího stroje atd.); c) celkových režijních nákladů na elektřinu, vytápění, pronájem kancelářských prostor, jídelnu a obsluhující personál a dočasné využívání pomocných pracovníků a d) nákladů na pronájem/pořízení přístrojů a kancelářských potřeb.

Hodinová sazba za „neplacenou práci“ zahrnuje proto nejen samotné mzdové náklady, nýbrž rovněž „ostatní provozní náklady“ na zaměstnance⁽³⁶⁾.

⁽³⁴⁾ Oddíl 6 části III.6.A standardního oznamovacího formuláře.

⁽³⁵⁾ Viz NOU: 2004:14 s názvem „Om grunnlaget for inntektsoppgjørene“, což je zpráva o přezkumu souvislostí pro stanovení výše platů ve veřejných statistikách vydávaných subjektem zřízeným vládou. Podle zprávy byl v roce 2003 průměrný roční plat pracovníka v průmyslu (u zaměstnanců s plným úvazkem) 319 600 NOK. S přihlédnutím k růstu ročního platu, který se v období mezi rokem 2004 a 2005 odhaduje ve výši 4,4 % (což odpovídá ročnímu růstu platů v období mezi rokem 2002 a 2003), byl roční průměrný plat za rok 2005 pro pracovníka v průmyslu odhadnut na částku 348 300 NOK. Důvodem tohoto přístupu bylo to, že v době předložení oznámení v roce 2005 se jednalo o nejlepší dostupné údaje. Pro porovnání, z NOU: 2007:3 vyplývá, že průměrný plat pracovníka v průmyslu za rok 2006 činil 355 600 NOK.

⁽³⁶⁾ Ačkoliv se výše těchto „ostatních provozních nákladů“ vypočítává na zaměstnance/hodinu, skutečnost, že tyto náklady skutečně vznikly, se ověřuje prostřednictvím faktur, jak je vysvětleno níže.

Ke stanovení metodiky Norská rada pro výzkum provedla přezkum účetnictví řady norských podniků, z něhož vyplynulo, že průměrně jsou roční provozní náklady 1,8krát vyšší než roční mzdové náklady (včetně sociálních nákladů)⁽³⁷⁾. Po úpravě ročních mzdových nákladů o skutečnost, že zahrnují sociální náklady (odpovídající 40 % platu), byly průměrné provozní náklady 2,52krát vyšší než samotné mzdové náklady. Vydělením tohoto údaje průměrným počtem odpracovaných hodin ročně (1 500)⁽³⁸⁾ činily provozní náklady (měřeno na hodinovém základě) 1,68 ‰ (zaokrouhleno na 1,6 ‰) násobek samotných ročních mzdových nákladů. V souladu s tím je metodika taková, že se hodinová sazba za neplacenou práci (zahrnující samotné mzdové náklady a „ostatní provozní náklady“) vypočte jako 1,6 ‰ příslušného ročního platu.

V pokynech k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji se stanoví, že způsobilé náklady na neplacené pracovní síly podléhají stanovenému stropu ve výši 2 milionů NOK ročně na podnik⁽³⁹⁾.

Co se týká kontrolních opatření, náklady na neplacené pracovní síly a ostatní náklady projektu musí pro každou žádost o grant osvědčit účetní⁽⁴⁰⁾. I když se důkazy o vzniku „ostatních provozních nákladů“ ověřují prostřednictvím faktur, norské orgány objasnily, že vzhledem k tomu, že neexistují doklady o nahlášených hodinách neplacené práce, společnosti musí zaznamenávat datum, úkol, počet vynaložených hodin a jméno příslušného jednotlivce. U projektů, na nichž se podílí více osob, musí být záznamy podepsány jak jednotlivcem, který odvedl neplacenou práci, tak i osobou odpovědnou za projekt. Vykázaný počet hodin může Norská rada pro výzkum snížit, pokud v průběhu řízení zjistila, že nahlášený počet hodin není správný.

Míra podpory

V pokynech k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji se stanoví, že granty udělené v rámci režimu podléhají prahovým hodnotám stanoveným v § 16–40 norského zákona o zdanění majetku a příjmu⁽⁴¹⁾. Toto ustanovení je základem režimu Skattefunn a stanoví, že v případě malých a středních podniků je přípustná míra podpory do výše 20 %.

⁽³⁷⁾ Přezkum se uskutečnil v roce 1990 na základě řady podniků různé velikosti.

⁽³⁸⁾ Po úpravách s ohledem na nemocenskou, mateřskou dovolenou atd.

⁽³⁹⁾ Oddíl 3 pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji. Podle oddílu 3.9 St. prp. nr. 65 (2004–2005) se zdá, že v rámci režimu Skattefunn je stropem v zásadě 50 % maximální výše nákladů (ve vztahu k projektům, které provedl samotný podnik) (4 miliony NOK).

⁽⁴⁰⁾ Oddíl 4 pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji.

⁽⁴¹⁾ Oddíl 3 pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji.

V oznámení norské orgány poskytly informace o hrubých mírách podpory ve výši 27,8 % pro malé a střední podniky⁽⁴²⁾. Podpora v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji se vyplácí formou grantu, který odpovídá 20 % způsobilých nákladů⁽⁴³⁾. Podle daňového zákona k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji jsou však granty osvobozeny od daně z příjmu právnických osob, jejíž sazba v současnosti činí 28 %. Grant nepodléhá dani ve výši 20 % způsobilých nákladů proto odpovídá zdanitelnému grantu ve výši 27,8 % těchto nákladů. Hrubá míra podpory proto činí 27,8 %.

Granty poskytnuté v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji se posuzují ve spojení s podporou poskytnutou v rámci režimu Skattefunn a podpora v rámci prvního režimu se bere v úvahu při výpočtu limitů v rámci druhého režimu. Podle režimu Skattefunn nesmí celková výše podpory pro malé a střední podniky překročit 20 % způsobilých nákladů, které nesmí být vyšší než 4 miliony NOK na podnik a rok. Pokud celková výše finanční podpory překročí limity stanovené v rámci režimu Skattefunn, daňový odpočet se odpovídajícím způsobem sníží. Norské orgány objasnily, že těmito limity však není dotčena skutečnost, že náklady přiřazené neplacené práci musí být v každém případě v rámci zmíněného stropu ve výši 2 milion NOK na podnik a rok. Orgány rovněž vysvětlily, že pokud projekt obdrží granty v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji a veřejnou podporu z jiných zdrojů vyjma režimu Skattefunn, která společně překročí limit pro celkovou podporu, dojde ke snížení podpory poskytnuté v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji.

2.4 ROZPOČET A DOBA TRVÁNÍ

Jak bylo uvedeno výše, norské orgány přepokládají, že budoucí rozpočet pro režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji bude činit nejvýše přibližně 50 milionů NOK ročně.

Režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji byl oznámen jako časově neomezený. Dopisem ze dne 15. února 2008 (případ č. 465311) však norské orgány uvedly, že maximální doba trvání režimu bude spojena s dobou trvání stávajících pokynů ke státní podpoře výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „pokyny pro výzkum, vývoj a inovace“), jejichž platnost skončí dne 31. prosince 2013. Norským orgánům je známo, že delší dobu trvání režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji je nutno znovu oznámit.

3. DŮVODY PRO ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

Úřad zahájil formální vyšetřovací řízení na základě předběžného zjištění, že režim podpory pro neplacené pracovní síly ve

výzkumu a vývoji zahrnuje státní podporu, s ohledem na niž existují pochybnosti, zda by mohla být považována za slučitelnou s Dohodou o EHP. Jednou z obav úřadu bylo to, zda by míry podpory v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji mohly překročit míry podpory stanovené v pokynech ke státní podpoře⁽⁴⁴⁾. Granty, které lze poskytnout v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji, jsou osvobozeny od daně, změna sazby daně proto může vést k vyšší míře podpory. Jelikož náklady na „neplacenou práci“ ve skutečnosti nevznikají, úřad pochyboval, zda by je bylo možno považovat za způsobilé podle těchto pokynů. V tomto ohledu úřad přihlížel ke skutečnosti, že podle šestého rámcového programu Společenství pro výzkum není podpora „neplacené“ práce povolena. Úřad měl rovněž pochybnosti, co se týká nezbytného motivačního účinku.

4. PŘIPOMÍNKY NORSKÝCH ORGÁNŮ

Norské orgány objasnily, že pokud se zvýší sazba daně, grant v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji bude v případě potřeby snížen, aby bylo zajištěno, že míra podpory nepřekročí maximální míry podpory stanovené v pokynech pro výzkum, vývoj a inovace. Norské orgány toto tvrzení zakládají na posledním odstavci oddílu 2 pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji, který v překladu do češtiny stanoví, že „při posuzování celkového veřejného financování projektu se grant [pro neplacené pracovní síly] započítává stejně jako daňový odpočet. Pokud celkové veřejné financování projektu překročí [strop] pro povolenou podporu podle pravidel ESA, daňový odpočet se sníží. Pokud podpora pro neplacené pracovní síly vede sama o sobě k překročení limitu pro celkovou povolenou podporu, sníží se grant pro neplacené pracovní síly“⁽⁴⁵⁾.

Pokud jde o tvrzení, že „fyzické osoby nesmí účtovat žádné mzdové náklady v souvislosti s jejich osobní účastí na projektu“, uvedené v šestém rámcovém programu Společenství pro výzkum, norské orgány uvedly, že se pojem „fyzické osoby“ vztahuje na zaměstnance univerzit/vysokých škol, kteří dostávají plat od výzkumné instituce (na rozdíl od obchodní společnosti s jedním společníkem). Jelikož tyto osoby nejsou v žádném případě způsobilé pro podporu v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji, norské orgány považují odkaz na šestý rámcový program Společenství pro výzkum za nepodstatný.

Co se týká navrhované hodinové sazby, norské orgány poukázaly na to, že výchozím bodem pro výpočet hodinové sazby ve

⁽⁴²⁾ Oddíl 7 části III.6.A standardního oznamovacího formuláře.

⁽⁴³⁾ Norské orgány uvedly, že vzhledem ke skutečnosti, že strop pro způsobilé náklady na neplacenou práci je 2 miliony NOK a míra podpory je 20 % pro malé a střední podniky, strop grantu v absolutním vyjádření by činil 400 000 NOK ročně. Oddíl 3 pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji a oddíl 6 části I standardního oznamovacího formuláře.

⁽⁴⁴⁾ Předchozí pokyny ke státní podpoře výzkumu a vývoje byly ode dne 7. února 2007 nahrazeny novými pokyny pro výzkum, vývoj a inovace. V době rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení s ohledem na režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji byly platné předchozí pokyny. Avšak vzhledem k tomu, že hmotná pravidla, která jsou důležitá pro posouzení tohoto případu, zůstala velkou měrou stejná, legislativní změna není proto v následujícím textu dále komentována.

⁽⁴⁵⁾ Překlad úřadu.

výši 500 NOK je nominální roční plat pracovníka v průmyslu, který je mnohem nižší než nominální roční plat pracovníků v oblasti výzkumu a vývoje. Jelikož úroveň vzdělání v obchodních společnostech s jedním společníkem a u podnikatelů fyzických osob obvykle odpovídá vyšší úrovni vzdělání pracovníků v oblasti výzkumu a vývoje, bylo by možno výpočet hodinové sazby pro účely režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji založit na vyšším platu pro stavební inženýry. V roce 2005 tento plat činil 460 000 NOK nebo 530 000 NOK (podle toho, zda zaměstnanci mají pětileté nebo desetileté zkušenosti), což by vedlo k hodinové sazbě ve výši 772,80 NOK či 890,40 NOK⁽⁴⁶⁾. Na základě toho norské orgány uváděly, že vzhledem k tomu, že výpočet hodinové sazby byl navržen na základě mnohem nižšího nominálního ročního platu pro pracovníky v průmyslu, je hodinová sazba zachována na minimální úrovni.

Pokud jde o motivační účinek, norské orgány tvrdily, že vzhledem k tomu, že pro nově založené podniky je hotovost vážným problémem, motivační účinek se u hlavní cílové skupiny režimu, tj. malých podnikatelů a obchodních společností s jedním společníkem, objeví automaticky.

II. POSOUZENÍ

1. EXISTENCE STÁTNÍ PODPORY VE SMYSLU ČL. 61 Odst. 1 DOHODY O EHP

Ustanovení čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP uvádí:

„Nestanoví-li tato dohoda jinak, jsou podpory poskytované v jakékoli formě členskými státy ES, státy ESVO nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi smluvními stranami, neslučitelné s fungováním této dohody.“

Aby opatření představovalo státní podporu ve smyslu čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP, musí splňovat čtyři kumulativní kritéria: i) opatření musí příjemcům poskytovat hospodářskou výhodu, kterou by nezískali v rámci běžného podnikání, ii) výhoda musí být poskytnuta státem nebo ze státních prostředků, iii) opatření musí být selektivní a zvýhodňovat určité podniky nebo určitá odvětví výroby a iv) opatření musí narušovat hospodářskou soutěž a ovlivňovat obchod mezi smluvními stranami. Níže se ověřuje, zda jsou v daném případě tato čtyři kumulativní kritéria splněna.

1.1 HOSPODÁŘSKÁ VÝHODA

Opatření musí příjemcům poskytovat hospodářskou výhodu, kterou by nezískali v rámci běžného podnikání.

⁽⁴⁶⁾ Zdroj: Statistické údaje o platech, které v roce 2007 vydalo norské sdružení pro jednotlivce s vyšším stupněm technického vzdělání, „TEKNA“.

V rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji budou norské orgány poskytovat finanční granty daňovým poplatníkům, včetně podniků. Podniky, které obdrží takovéto granty, proto získají hospodářskou výhodu, tj. grant, který by v rámci běžného podnikání nezískali.

Granty jsou mimoto osvobozeny od daně z příjmu právnických osob. Osvobození od daně zbavuje příjemce výdaje, který by museli normálně hradit ze svých rozpočtů, takže kromě samotného grantu představuje osvobození od daně další hospodářskou výhodu.

1.2 VYUŽITÍ STÁTNÍCH PROSTŘEDKŮ

Opatření musí být poskytnuto státem nebo ze státních prostředků.

Granty poskytnuté v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji jsou financovány ministerstvem obchodu a průmyslu, jsou proto financovány státem.

S ohledem na osvobození grantů od daně z příjmu právnických osob daňová výjimka znamená, že se stát vzdává daňových příjmů a ztráta daňových příjmů se rovná spotřebě státních prostředků ve formě fiskálních výdajů⁽⁴⁷⁾.

1.3 ZVÝHODNĚNÍ URČITÝCH PODNIKŮ NEBO URČITÝCH ODVĚTVÍ VÝROBY

Opatření musí být selektivní v tom, že zvýhodňuje „určité podniky nebo určitá odvětví výroby“.

V oznámení se uvádělo, že financování v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji bude dostupné pro všechny podniky bez ohledu na velikost, odvětví a region.

V rozhodnutí č. 16/03/KOL ze dne 5. února 2003, které povolilo rozšíření režimu Skattefunn na všechny podniky bez ohledu na jejich velikost a odvětví⁽⁴⁸⁾, úřad shledal, že subjekt, který spravuje a provádí režim Skattefunn (Norská rada pro výzkum), má pravomoci volného rozhodování za účelem posouzení výzkumné povahy projektů a motivačního účinku opatření podpory.

⁽⁴⁷⁾ Oddíl 3 bod 3 pokynů ke státní podpoře pro použití pravidel státní podpory na opatření týkající se zdanění podniků.

⁽⁴⁸⁾ Ačkoliv to není výslovně zmíněno, financování je poskytováno rovněž bez ohledu na region.

Vzhledem k výše uvedenému a s ohledem na skutečnost, že kritéria pro stanovení způsobilosti projektů v rámci režimu Skattefunn a režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji posuzuje stejný řídicí orgán, tj. Norská rada pro výzkum, se úřad domnívá, že tento orgán má diskreční pravomoci rovněž pro účely provádění režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji. V tomto ohledu úřad připomíná, že Evropský soudní dvůr rozhodl, že se diskrečními pravomocemi, které mají orgány veřejné správy, jež spravují režim finanční podpory, rozumí, že režim je fakticky selektivní⁽⁴⁹⁾. Úřad proto vyvozuje závěr, že takovýto režim bude ve skutečnosti selektivní.

Tvrzení norských orgánů, že ačkoliv „...ve vymezení příjemců režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji neexistuje formální diskriminace větších podniků“ (zdůraznění přidáno), „společnosti s ročním obratem nebo bilanční sumou roční rozvahy odpovídající definici ESA pro střední podniky v praxi podporu pro neplacené pracovní síly neobdrží“, potvrzují, že Norská rada pro výzkum bude používat diskreční pravomoci, aby v praxi vyloučila z podpory větší podniky.

Výše uvedené posouzení by se stejně tak vztahovalo na osvobození od daně z příjmu právnických osob u příjemců grantů v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji.

V průběhu formálního vyšetřovacího řízení se proto norské orgány rozhodly formálně omezit režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji na mikropodniky a malé podniky v souladu s definicemi uvedenými v pokynech pro státní podporu malým a středním podnikům⁽⁵⁰⁾. Režim je proto selektivní.

1.4 NARUŠENÍ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE A OVLIVNĚNÍ OBCHODU MEZI SMLUVNÍMI STRANAMI

Opatření musí narušovat hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod mezi smluvními stranami.

⁽⁴⁹⁾ Viz věc C-241/94 *Francie v Komise*, Sb. rozh. 1996 s. I-4551, body 23 a 24; věc C-200/97 *Ecotrade v AFS*, Sb. rozh. 1998 s. I-7907, bod 40 a věc C-295/97 *Piaggio v Iftalia*, Sb. rozh. 1999, s. I-3735, bod 39.

⁽⁵⁰⁾ Dopis norských orgánů ze dne 15. února 2008 (případ č. 465311). Podle bodu 2.2 pokynů pro státní podporu mikropodnikům, malým a středním podnikům je malý podnik vymezen jako podnik, který zaměstnává méně než 50 osob a jehož roční obrat a/nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 10 milionů EUR, a mikropodnik je vymezen jako podnik, který zaměstnává méně než 10 osob a jehož roční obrat a/nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 2 miliony EUR. Struktury vlastnictví mohou vyloučit způsobilost malých podniků a mikropodniků podle pokynů pro státní podporu malým a středním podnikům.

Režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji se vztahuje na všechna hospodářská odvětví v Norsku. S ohledem na skutečnost, že za rok 2006 vývoz do EU představoval přibližně 82 % celkového vývozu z Norska, zatímco dovoz z EU představoval přibližně 69 % celkového dovozu do Norska, mezi Norskem a EU existuje obchod ve velkém měřítku⁽⁵¹⁾.

V tomto případě se úřad domnívá, že poskytnutí podpory a související osvobození od daně v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji posílí relativní postavení příjemců v porovnání s podniky usazenými v ostatních zemích EHP a soutěžících v obdobných odvětvích nebo obchodních činnostech. Na základě formálního vyloučení větších podniků z režimu bude posíleno postavení malých podniků a mikropodniků, které v rámci režimu obdrží podporu. Režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji je proto nutno považovat za režim, který ovlivňuje obchod a narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž.

1.5 ZÁVĚR

Na základě výše uvedených skutečností úřad vyvozuje závěr, že poskytnutí podpory, včetně osvobození od daně, v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji, představuje státní podporu ve smyslu čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP.

2. PROCESNÍ NÁLEŽITOSTI

Ustanovení čl. 1 odst. 3 části I protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvorem stanoví, že „Kontrolní úřad ESVO bude včas informován o všech plánech ohledně poskytnutí nebo změny podpor, aby mohl podat své vyjádření. [...] Dotčené státy neprovedou navrhovaná opatření, dokud nebude v tomto řízení přijato konečné rozhodnutí“.

Dopisem ze dne 14. října 2005 norské orgány oznámily režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji. Podle přípravných legislativních prací může režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji nabýt účinnosti teprve po jeho oznámení úřadu a schválení úřadem⁽⁵²⁾. Schválení nabytí účinnosti daňového zákona pro režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji a konečné přijetí návrhu pokynů k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji norskými orgány je proto podmíněno předchozím schválením režimu úřadem⁽⁵³⁾.

⁽⁵¹⁾ Příslušné statistiky byly vydány „Statistisk Sentralbyrå“ a jsou nazvány „Utenriksandel med varer, årsserier 2006“ (tabulka 17 „Import etter handelsområder, verdensdeler og land“ za období 2001–2006 a tabulka 18 „Eksport etter handelsområder, verdensdeler og land“ za období 2001–2006). Statistiky jsou k dispozici na adrese: http://www.ssb.no/emner/09/05/nos_utenriks/

⁽⁵²⁾ Oddíl 14.3 Ot. prp. nr. 92 (2004–2005), který odkazuje na oddíl 3.9 St. prp. nr. 65 (2004–2005).

⁽⁵³⁾ Oddíl 15.1 Innst. O. nr. 125 (2004–2005) a oddíl 14.3 Ot. prp. nr. 92 (2004–2005), který odkazuje na oddíl 3.9 St. prp. nr. 65 (2004–2005).

Za této situace se úřad domnívá, že norské orgány dodržely povinnosti týkající se oznámení a pozastavení podle čl. 1 odst. 3 části I protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru.

3. SLUČITELNOST PODPORY

Jelikož závěr úřadu je ten, že režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji zahrnuje státní podporu, je nutno ověřit, zda je možno považovat režim za slučitelný s fungováním Dohody o EHP podle čl. 61 odst. 2 nebo 3 Dohody o EHP.

3.1 SLUČITELNOST S ČL. 61 ODST. 2 DOHODY O EHP

Na tento případ se nevztahuje žádná z výjimek uvedených v čl. 61 odst. 2 Dohody o EHP, jelikož režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji není zaměřen na cíle uvedené v tomto ustanovení.

3.2 SLUČITELNOST S ČL. 61 ODST. 3 DOHODY O EHP

Opatření státní podpory může být považováno za slučitelné s fungováním Dohody o EHP podle čl. 61 odst. 3 písm. a) této dohody, pokud napomáhá hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností. Jelikož však v mapě regionální podpory Norska nejsou žádné takovéto oblasti vymezeny, toto ustanovení se nepoužije⁽⁵⁴⁾.

Výjimka v čl. 61 odst. 3 písm. b) Dohody o EHP se nepoužije, jelikož státní podpora poskytnutá v rámci podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji nemá napomoci uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu nebo napravit vážnou poruchu norského hospodářství.

Je však možno použít výjimku stanovenou v čl. 61 odst. 3 písm. c) Dohody o EHP, jež stanoví, že státní podpora může být považována za slučitelnou se společným trhem, jestliže má usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.

⁽⁵⁴⁾ Rozhodnutí č. 226/06/KOL ze dne 19. července 2006 o mapě podporovaných oblastí a výši podpory v Norsku.

Níže úřad posuzuje slučitelnost režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji s fungováním Dohody o EHP podle čl. 61 odst. 3 písm. c) této dohody na základě pokynů pro výzkum, vývoj a inovace.

Podpora výzkumu, vývoje a inovací

Podle pokynů pro výzkum, vývoj a inovace se obecně přepokládá slučitelnost podpory podle čl. 61 odst. 3 písm. c) Dohody o EHP, pokud jsou splněny podmínky stanovené v oddíle 5 těchto pokynů a podpora představuje pobídku k větší účasti na výzkumu a vývoji podle oddílu 6 pokynů⁽⁵⁵⁾.

V oddíle 5 pokynů pro výzkum, vývoj a inovace jsou uvedeny jednotlivé druhy výzkumu a vývoje, například „základní výzkum“, „aplikovaný výzkum“ a „experimentální vývoj“, a stanoveny míry podpory pro jednotlivé kategorie výzkumu.

Podle bodu 2.2 písm. f) pokynů pro výzkum, vývoj a inovace se „aplikovaným výzkumem“ rozumí „plánovitý výzkum nebo kritické šetření zaměřené na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových výrobků, postupů nebo služeb nebo ke značnému zdokonalení stávajících výrobků, postupů nebo služeb. Zahrnuje vytváření dílčích částí složitých systémů nezbytných pro aplikovaný výzkum kromě prototypů, na něž se vztahuje [experimentální vývoj] písmeno g)“. Písmeno g) v témže bodě stanoví, že „experimentálním vývojem“ se rozumí „získávání, spojování, formování a používání stávajících vědeckých, technologických, obchodních a jiných příslušných poznatků a dovedností za účelem tvorby plánů a uspořádání nebo návrhů nových, pozměněných nebo zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb. Může zahrnovat rovněž např. jiné činnosti zaměřené na definování koncepce, plánování a dokumentaci nových výrobků, postupů a služeb. Činnosti mohou zahrnovat vytváření návrhů, výkresů, plánů a jiné dokumentace za předpokladu, že nejsou určeny pro obchodní využití. Vývoj obchodně využitelných prototypů a pilotních projektů je zahrnut rovněž tehdy, pokud je prototyp nutně konečným komerčním produktem, jehož výroba je příliš nákladná, než aby byl použit pouze pro účely předvedení a ověření. V případě následného obchodního využití demonstračních nebo pilotních projektů je od způsobitelných nákladů nutno odečíst případný výnos z takovéhoho využití“.

Úřad má za to, že popisy způsobitelných projektů v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji v oddíle 2.1 části I jsou v souladu s popisy „aplikovaného výzkumu“ a „experimentálního vývoje“ v bodě 2.2 písm. f) a g) pokynů pro výzkum, vývoj a inovace.

⁽⁵⁵⁾ Odstavce 29 a 30 oddílu 1.4 pokynů pro výzkum, vývoj a inovace.

i) Míry podpory

Podle bodu 5.1.2 pokynů pro výzkum, vývoj a inovace jsou přípustné hrubé míry podpory stanoveny u aplikovaného výzkumu na 50 % a u experimentálního vývoje na 25 % způsobilých nákladů. Podle bodu 5.1.3 lze v případě, že podpora je poskytnuta malým a středním podnikům (vymezeným v příloze nařízení o blokových výjimkách pro podporu malých a středních podniků) míru podpory zvýšit o 10 (střední podniky) nebo 20 (malé podniky) procentních bodů⁽⁵⁶⁾. To v případě aplikovaného výzkumu zvyšuje přípustnou míru podpory na 60 % (střední podniky) nebo 70 % (malé podniky) způsobilých nákladů. V případě experimentálního vývoje činí maximální míra podpory 35 % (střední podniky) nebo 45 % (malé podniky).

Ačkoliv norské orgány oznámily míry podpory v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji pro malé a střední podniky i pro velké společnosti, připomíná se, že se norské orgány rozhodly omezit režim tak, aby zahrnoval pouze mikropodniky a malé podniky. Proto je důležitá pouze míra podpory pro malé a střední podniky (20 %). Grant je osvobozen od daně, jejíž stávající sazba je 28 %. Hrubá míra podpory proto činí 27,8 %⁽⁵⁷⁾. Maximální míra podpory pro mikropodniky a malé podniky v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji je proto s odkazem na oddíl 5 pokynů ke státní podpoře výzkumu, vývoje a inovací na přijatelné úrovni.

Pokud by se sazba daně z příjmu právnických osob zvýšila, zvýšila by se odpovídajícím způsobem celková hrubá míra podpory. V tomto ohledu však norské orgány objasnily, že zvýší-li se sazba daně z příjmu právnických osob, pokyny k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji vyžadují, aby granty nepřekročily míru podpory na základě uplatňování pokynů ke státní podpoře. Jelikož režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji je omezen na mikropodniky a malé podniky, činí příslušný maximální strop podle stávajících pokynů pro výzkum, vývoj a inovace 70 % u aplikovaného výzkumu a 45 % u experimentálního vývoje. Úřad uznává, že pokud se sazba daně z příjmu právnických osob zvýší, může se celková míra podpory pro mikropodniky a malé podniky v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji zvýšit až na tyto maximální úrovně.

Závěrem úřad schvaluje míru podpory platnou pro mikropodniky a malé podniky ve výši 27,8 % a podotýká, že tato může

⁽⁵⁶⁾ Nařízení Komise (ES) č. 70/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory malým a středním podnikům (Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 33), ve znění nařízení Komise (ES) č. 364/2004 ze dne 25. února 2004 (Úř. věst. L 63, 28.2.2004, s. 22). Obě nařízení byla začleněna do bodu 1 písm. f) přílohy XV Dohody o EHP. Definice v nich uvedená odpovídá definici v pokynech pro státní podporu malým a středním podnikům (viz oddíl 1.3 v části II).

⁽⁵⁷⁾ Obdržení grantu osvobozeného od daně ve výši 20 % nákladů odpovídá při sazbě daně ve výši 28 % obdržení 27,8 % hrubých nákladů (28 % z 27,8 = 7,8, jež má být „zapláceno“ jako daň, a 20 ponecháno jako grant).

v důsledku zvýšení sazby daně z příjmu právnických osob vzrůst na 70 % u aplikovaného výzkumu a 45 % u experimentálního vývoje. Norské orgány úřad informovaly, že pokyny k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji budou formálně pozměněny tak, aby odrážely obecný limit pro jednotlivé kategorie výzkumu a maximální výši pro zvýšení podpory po zvýšení sazby daně⁽⁵⁸⁾.

ii) Způsobilé náklady

Bod 5.1.4 pokynů pro výzkum, vývoj a inovace obsahuje seznam nákladů, které mají být považovány za způsobilé pro výpočet míry podpory. K těmto položkám nákladů patří mimo jiné i) osobní náklady, které zahrnují náklady výzkumných pracovníků, techniků a ostatního podpůrného personálu zaměstnaného výhradně za účelem výzkumné činnosti, ii) dodatečné režijní náklady vzniklé bezprostředně v důsledku výzkumného projektu a iii) ostatní provozní výdaje včetně nákladů na materiál, dodávky a podobné výrobky, které vznikly přímo v důsledku provádění výzkumné činnosti⁽⁵⁹⁾.

Rámcový program Společenství pro výzkum – mzdové náklady

Bod 5.1.4 pokynů pro výzkum, vývoj a inovace nerozvádí, zda mohou osobní náklady zahrnovat rovněž náklady na neplacenou práci. Úřad se však domnívá, že pokyny pro výklad pojmu použitého v pokynech ke státní podpoře lze získat ověřením, jak se tento pojem používá v rámci s tzv. rámcového programu Společenství pro výzkum⁽⁶⁰⁾.

Jak se uvádí v rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, nelze v rámci šestého rámcového programu získat finanční podporu Společenství na náklady na neplacenou práci. V části B.II.22.3 přílohy II vzorové dohody používané pro účely poskytování podpory v rámci šestého rámcového programu se uvádí, že „fyzické osoby nesmí účtovat žádné mzdové náklady v souvislosti s jejich osobní účastí na projektu“ a v části B.II.19.1 písm. a) se uvádí, že způsobilé náklady „musí být skutečné, hospodárné a nezbytné pro provedení projektu“. V této souvislosti Evropská komise přijala názor, že pokud hodnotu mzdových nákladů nelze určit a zaznamenat v účetnictví podniku, nelze tyto náklady ani vyúčtovat rámcovému programu. V souladu s tím úřad ve svém rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení s ohledem na režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji vyjádřil pochybnosti, zda by náklady na neplacenou práci mohly být považovány za způsobilé náklady ve smyslu pokynů pro výzkum, vývoj a inovace.

⁽⁵⁸⁾ Údaj v pokynech k režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji, že maximální míry podpory jsou uvedeny v pokynech pro výzkum, vývoj a inovace, nepostačuje.

⁽⁵⁹⁾ Ty odpovídají písmenu a) osobní náklady, písmenu e) dodatečné režijní náklady a písmenu f) ostatní provozní výdaje v bodě 5.1.4 pokynů pro výzkum, vývoj a inovace.

⁽⁶⁰⁾ Rámcový program Společenství pro výzkum je hlavním nástrojem Společenství pro financování výzkumu v Evropě a odkazuje se na něj v rámci Společenství pro státní podporu na výzkum, vývoj a inovace (Úř. věst. C 323, 30.12.2006, s. 1).

Nyní však byl přijat sedmý rámcový program, který stanoví, že za určitých podmínek lze požadovat podporu pro náklady, které nejsou „skutečné“⁽⁶¹⁾. V tomto ohledu standardní grantová smlouva, kterou používá Evropská komise (vzorová dohoda o podpoře v rámci sedmého rámcového programu), uvádí, že bez ohledu na obecný požadavek, že způsobilé náklady musí být skutečné, „se příjemci mohou rozhodnout, že nahlásí průměrné osobní náklady, jsou-li založeny na osvědčené metodice, kterou schválila Komise, a v souladu se zásadami řízení a obvyklými účetními postupy příjemce. Průměrné osobní náklady, které příjemce vyúčtuje na základě grantové smlouvy po předložení osvědčení o metodice, se považují za náklady, které se významně neliší od skutečných osobních nákladů“⁽⁶²⁾.

V příslušných pokynech je objasněno, že výše uvedené pravidlo, na něž se odkazuje jako na „metodu průměrných osobních nákladů na základě osvědčené metodiky“, umožňuje i) fyzickým osobám přirovnaným malému nebo střednímu podniku a ii) majitelům malých a středních podniků, kteří za svou práci pro malý nebo střední podnik nedostávají žádný plat, požádat o podporu a obdržet podporu pro svou práci v souvislosti s projekty v oblasti výzkumu a vývoje. Ačkoliv neexistuje výslovný požadavek, pokud jde o to, jakou metodiku je nutno použít, z pokynů je zřejmé, že se v rámci programu Společenství „osvědčenou metodikou“ rozumí, že metodiku, jež je základem pro výpočet hodnoty práce nebo „mzdových nákladů“ (tj. hodinové sazby), musí osvědčit auditor.

Pokud jde o přijatelné metodiky, úřad nejprve poznamenává, že pokyny ve vztahu k fyzickým osobám odkazují na metodiku pro stanovení hodinové sazby pomocí příjmu (např. příznání k dani)⁽⁶³⁾. Avšak zejména na základě pokynů Evropské komise se v případě majitelů malých a středních podniků, kteří nedostávají plat a v účetnictví společnosti nemohou prokázat žádné mzdové náklady a kteří uvedou, že náklady lze vypočítat pomocí odhadů, úřad domnívá, že odkaz na metodiku založenou na příjmu nepostačuje k automatickému vyloučení jiných metodik. V rámci sedmého rámcového programu je cílem umožnit výpočet hodnoty práce odvedené s ohledem na daný projekt v oblasti výzkumu a vývoje. Neexistuje žádný výslovný požadavek, aby možný příjemce v souvislosti s touto činností obdržel nějaký příjem. Na tomto základě se úřad domnívá, že u bodu i) i ii) výše není existence příjmu sama o sobě podmínkou způsobilosti pro podporu a že pro stanovení hodinové sazby mohou být přijatelné jiné metodiky.

⁽⁶¹⁾ Rozhodnutí Evropského Parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES ze dne 18. prosince 2006 o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007 až 2013) (Úř. věst. L 412, 30.12.2006, s. 1).

⁽⁶²⁾ Část B.II.14.1 písm. g) přílohy II vzorové dohody o podpoře v rámci sedmého rámcového programu. Znění dohody je k dispozici na internetových stránkách GR pro výzkum na adrese: <http://ec.europa.eu/research/index.cfm>

⁽⁶³⁾ Podle článku II.12.3 „Nezpůsobilé náklady“, s. 42 „Guide to Financial Issues relating to FP7 Indirect Actions“ (Pokyny k finančním záležitostem týkajícím se nepřímých akcí v rámci 7. RP) (jež se připravují k výkladu vzorové grantové smlouvy v rámci 7. RP) se tyto jednotlivci mohou rozhodnout, že „nahlásí průměrné osobní náklady založené na osvědčené metodice, kterou schválila Komise, a na základě svého příjmu (např. příznání k dani), jak jsou uznávány podle vnitrostátního práva (obvykle daňové právo)“.

Pokud jde o metodiku, kterou navrhuje norské orgány, úřad na úvod poznamenává, že koncepce výpočtu 1,6 % nominálního ročního platu stanoví hodinovou sazbu, která zahrnuje nejen prvek mzdových nákladů, nýbrž rovněž prvek „ostatních provozních nákladů“. Ačkoliv účelem této analýzy je ověřit, zda jsou mzdové náklady způsobilé, je rovněž nutné (aby bylo možno vyvodit konečný závěr o přijatelnosti metodiky) ověřit, zda lze prvek týkající se „ostatních provozních nákladů“ považovat za způsobilé náklady podle pokynů pro výzkum, vývoj a inovace. Tyto dva prvky jsou proto projednány samostatně.

Náklady na „neplacenou“ práci

Co se týká nákladů, jež lze přičíst neplacené práci, tento prvek metodiky je definován jednoduše odkazem na mzdové statistiky. Navrhovaná metodika ve skutečnosti znamená, že prvek mzdových nákladů je rovnocenný tomu, co by bylo výsledkem v případě, že hodinová sazba je stanovena vydělením nominálního ročního platu pracovníka v průmyslu ročním průměrným počtem odpracovaných hodin, jak vyplývá ze statistiky za rok 2005. Prvek mzdových nákladů pro plat pracovníka v průmyslu odpovídá hodinové sazbě ve výši 232,20 NOK (348 300/1 500).

Úřad se domnívá, že hodinová sazba, která je stanovena odkazem na oficiální mzdové statistiky (pro rok 2005) zajišťuje, aby prvek mzdových nákladů nebyl bezdůvodně navýšen. Mimoto skutečnost, že hodinová sazba je stanovena odkazem na roční plat pracovníka v průmyslu (na rozdíl od mnohem vyššího platu například stavebního inženýra) znamená, že prvek mzdových nákladů je zachován na poměrně nízké úrovni⁽⁶⁴⁾. Skutečnost, že nahlášené hodiny neplacené práce musí být podepsány společně vedoucím projektu a pro každou žádost o grant osvědčeny účetním, zajišťuje existenci auditu, což je v souladu s osvědčením o auditu uvedeným ve vzorové dohodě v rámci sedmého rámcového programu (či je dokonce ještě přísnější)⁽⁶⁵⁾. Úřad podotýká, že mimoto kontrolu vykonává rovněž Norská rada pro výzkum, která ověřuje, zda nejsou nahlášené údaje zjevně nesprávné.

Za této situace úřad vyvozuje závěr, že určení prvku nákladů na neplacenou práci v metodice ke stanovení hodinové sazby je přijatelné. Náklady na neplacenou práci, posuzovány zvlášť, jsou proto považovány za způsobilé osobní náklady ve smyslu pokynů pro výzkum, vývoj a inovace.

⁽⁶⁴⁾ Roční plat pracovníka v průmyslu ve výši 348 300 NOK oproti platu stavebního inženýra ve výši 460 000 NOK (nebo 530 000 NOK) vede na základě metodiky k hodinové sazbě ve výši 500 NOK na rozdíl od 772,80 NOK (nebo 890,40 NOK). Prvek mzdových nákladů odpovídá částce 232,20 NOK pro pracovníky v průmyslu v porovnání s 333,33 NOK nebo 353,33 NOK pro stavební inženýry.

⁽⁶⁵⁾ Kontrola každého jednotlivého případu je podobná jednorázovému auditu metodiky (či dokonce přísnější).

„Ostatní provozní náklady“

Úřad se domnívá, že popis „ostatních provozních nákladů“ v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji (uvedený v oddíle 2.3 části I) odpovídá způsobilým nákladům v podobě „dodatečných režijních nákladů“ a/nebo „ostatních provozních výdajů“ v bodu 5.1.4 písm. e) a f) pokynů pro výzkum, vývoj a inovace. Výše provozních nákladů se vypočítává automaticky na hodinovém základě na zaměstnanec v poměru k platu pracovníka v průmyslu – místo aby byla založena na výši nákladů uvedených ve fakturách⁽⁶⁶⁾. Prvek provozních nákladů podle metodiky však byl vypočten na základě přezkumu podniků, který provedla Norská rada pro výzkum. To zaručuje, aby výše provozních nákladů byla reálná. Podíl provozních nákladů se vypočítává na základě nízkého platu pracovníka v průmyslu a prvek provozních nákladů zůstává ve stanovené maximální výši na hodinovém základě. Na základě toho a s přihlédnutím ke skutečnosti, že skutečný vznik provozních nákladů je jako součást auditu ověřen pomocí faktur, se úřad domnívá, že navrhovaná metodika představuje přijatelný způsob stanovení výše „ostatních provozních nákladů“, tyto jsou proto považovány za způsobilé náklady podle pokynů pro výzkum, vývoj a inovace.

Závěr o metodice

Úřad se domnívá, že na základě změny zásady v sedmém rámcovém programu mohou být náklady na neplacenou práci považovány za způsobilé náklady v závislosti na metodice, která je zvolena ke stanovení hodinové sazby. Z výše uvedených skutečností vyplývá, že úřad považuje metodiku navrhovanou norskými orgány, tj. způsob, jakým je stanovena výše prvku mzdových nákladů a prvku provozních nákladů, za přijatelnou. Metodika je tudíž schválena a náklady jsou považovány za způsobilé náklady podle pokynů pro výzkum, vývoj a inovace. Tento závěr je rovněž v souladu s postojem úřadu z roku 2002 v rozhodnutí o režimu Skattefunn, v jehož rámci úřad schválil stejnou metodiku ke stanovení (výše) způsobilých nákladů⁽⁶⁷⁾.

Ačkoliv navrhovaná metodika znamená, že se používá jedna hodinová sazba i v případě, že se možní příjemci v rámci režimu mohou lišit co do velikosti, připomíná se, že se norské orgány rozhodly omezit režim na mikropodniky a malé podniky, možní příjemci proto představují poměrně stejnorodou skupinu. Úřad proto schvaluje použití jedné společné sazby.

iii) Motivační účinek

Podle oddílu 6 pokynů pro výzkum, vývoj a inovace se má automaticky za to, že podpora má motivační účinek, pokud

⁽⁶⁶⁾ Prvek provozních nákladů představuje 267,80 NOK, což je rozdíl mezi hodinovou sazbou a prvkem mzdových nákladů: 500 NOK – 232,20 NOK = 267,80 NOK.

⁽⁶⁷⁾ Rozhodnutí č. 171/02/KOL ze dne 25. září 2002, ve znění rozhodnutí č. 16/03/KOL ze dne 5. února 2003.

projekt v oblasti výzkumu, vývoje a inovací nebyl zahájen před podáním žádosti o podporu, příjemcem podpory je malý nebo střední podnik a výše podpory je nižší než 7,5 milionu EUR na projekt a malý nebo střední podnik⁽⁶⁸⁾.

Z výše uvedeného vyplývá, že norské orgány omezily režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji na malé podniky a mikropodniky. Vzhledem ke skutečnosti, že způsobilé náklady v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji podléhají stanovenému stropu způsobilých nákladů ve výši 2 miliony NOK na rok a podnik a že platná míra podpory činí 27,8 %, maximální hodnota podpory poskytnuté podniku v kterémkoliv roce bude činit 556 000 NOK (přibližně 70 500 EUR), což je mnohem méně, než výše uvedený maximální limit. I s přihlédnutím k maximální míře podpory ve výši 45 % (k níž může dojít po zvýšení sazby daně), činí maximální výše podpory 900 000 NOK (přibližně 114 000 EUR), což je stále mnohem méně než maximální výše stanovená v pokynech⁽⁶⁹⁾.

Norské orgány rovněž potvrdily, že podpora v rámci režimu nebude poskytnuta, pokud byly výzkumné projekty zahájeny před podáním žádosti o podporu.

Na základě těchto skutečností má úřad za to, že granty, které lze poskytnout v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji, mají motivační účinek podle oddílu 6 pokynů pro výzkum, vývoj a inovace.

iv) Doba trvání

Norské orgány oznámily režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji jako režim s časově neomezenou dobou trvání. Norské orgány však souhlasily s formálním omezením režimu do 31. prosince 2013, což je datum, kdy skončí rovněž doba platnosti stávajících pokynů pro výzkum, vývoj a inovace. Na základě těchto skutečností úřad považuje dobu trvání režimu za přijatelnou.

3.3 ZÁVĚR O SLUČITELNOSTI REŽIMU S DOHODOU O EHP

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že úřad má za to, že projekty i nákladové prvky v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji jsou způsobilé podle pokynů pro výzkum, vývoj a inovace. Jelikož režim je omezen na malé podniky a mikropodniky, míry podpory jsou v souladu s těmito pokyny, byl prokázán motivační účinek a doba trvání režimu byla omezena v souladu s pokyny, úřad zastává názor, že režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji je slučitelný s fungováním Dohody o EHP.

⁽⁶⁸⁾ Odstavce 122–124 pokynů pro výzkum, vývoj a inovace.

⁽⁶⁹⁾ Omezení pro podnik je ve skutečnosti přísnější než omezení u projektu. I kdyby podnik obdržel každoročně pro stejný projekt v rámci režimu finanční prostředky do maximální výše za celou dobu trvání režimu, nebylo by přesto dosaženo stropu ve výši 7,5 milionu EUR.

4. ROZHODNUTÍ

Na základě výše uvedeného posouzení považuje úřad režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji za slučitelný s Dohodou o EHP při splnění těchto podmínek:

- a) oblast působnosti režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji je omezena na mikropodniky a malé podniky, jak jsou vymezeny v pokynech pro státní podporu malým a středním podnikům;
- b) celková míra podpory pro mikropodniky a malé podniky činí 27,8 %, což se může zvýšit v důsledku případného zvýšení sazby daně z příjmu právnických osob (v tomto případě činí platné stropy nejvýše 45 % u experimentálního vývoje a 70 % u aplikovaného výzkumu), a
- c) doba trvání režimu je omezena do 31. prosince 2013, což je datum, kdy skončí platnost stávajících pokynů pro výzkum, vývoj a inovace.

Norským orgánům se připomíná jejich povinnost předkládat výroční zprávy o provádění režimu, jak je stanoveno v článku 21 části II protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru ve spojení s článkem 6 rozhodnutí č. 195/04/KOL ze dne 14. července 2004.

Norské orgány uvedly, že hodinová sazba uplatňovaná v rámci režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji může být upravena podle vývoje platů. V tomto ohledu úřad norským orgánům připomíná jejich povinnost oznámit podle článku 1 části I Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru jakékoli změny považované za změny ve smyslu článku 1 části II protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru⁽⁷⁰⁾,

PŘIJAL TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji, který norské orgány hodlají zavést, představuje státní podporu ve smyslu čl. 61 odst. 1 Smlouvy o EHP, je však

možno jej prohlásit za slučitelný s fungováním Dohody o EHP podle čl. 61 odst. 3 písm. c) Dohody o EHP a pokynů pro výzkum, vývoj a inovace s výhradou podmínek stanovených v článku 2.

Článek 2

Režim podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji je omezen na mikropodniky a malé podniky, jak jsou vymezeny v pokynech pro státní podporu mikropodnikům, malým a středním podnikům, a maximální celková míra podpory činí 27,8 %, může se však zvýšit v případě možného zvýšení sazby daně z příjmu právnických osob (v tomto případě činí maximální platné stropy 45 % u experimentálního vývoje a 70 % u aplikovaného výzkumu). Doba trvání režimu podpory pro neplacené pracovní síly ve výzkumu a vývoji je omezena do 31. prosince 2013.

Článek 3

Norské orgány informují do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí Kontrolní úřad ESVO o opatřeních, které přijaly k dosažení souladu s tímto rozhodnutím.

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno Norskému království.

Článek 5

Pouze anglické znění je závazné.

V Bruselu dne 17. března 2008.

Za Kontrolní úřad ESVO

předseda
Per SANDERUD

člen kolegia
Kurt JAEGER

⁽⁷⁰⁾ Nejsou-li změny způsobilé pro oznámení zjednodušeným postupem podle rozhodnutí č. 195/04/KOL ze dne 14. července 2004 o prováděcích ustanoveních uvedených v článku 27 části II protokolu 3 k dohodě mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora (Úř. věst. L 139, 25.5.2006, s. 37).